

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกรณี เพราะเป็นการสอบถามความเข้าใจของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ลักษณะการวิจัยเป็นรูปแบบการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนาและวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1. วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยได้แบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 แนวทาง คือ

1. ศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) ได้แก่ ร่างรัฐธรรมนูญ หนังสือ คู่มือ และเอกสารของทางราชการ บทความ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งงานวิจัยที่ได้มีผู้ศึกษาไว้แล้ว
2. ศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัยจากประชากรจำนวน 277 คน แบบสอบถามจะมีทั้งลักษณะของคำถามแบบปิด (Close-End Question) และคำถามปลายเปิด (Open-End Question) ซึ่งส่วนประกอบของแบบสอบถามจะมีดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 จะเป็นการสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ ระยะเวลาการรับราชการ

ส่วนที่ 2 จะเป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ และความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

3.2. วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย ดำเนินการนำแบบสอบถาม ไปให้คณาจารย์ทางการแพทย์ที่อยู่ตามส่วนหรือภาควิชาต่าง ๆ กรอกข้อมูลแบบสอบถาม

3.3. ขอบเขตในการวิจัย

ขอบเขตและประเด็นการศึกษา การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดประชากรเป้าหมายในการวิจัย คือ คณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 277 คน และมุ่งศึกษาถึงบทบาทและการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ที่จะปรากฏขึ้นภายหลังการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาใหม่ในการเลือกตั้ง วันที่ 4 มีนาคม 2543

3.4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ปลายปิดและปลายเปิด เพื่อสอบถามทัศนคติและความคาดหวังของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีต่อคุณสมบัติ บทบาทการปฏิบัติหน้าที่และกระบวนการได้มาของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 แบบสอบถามสร้างจากแนวคิดเกี่ยวกับสมาชิกวุฒิสภาในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 รวมทั้งทฤษฎี งานวิจัย บทความวิชาการที่เกี่ยวข้อง และประกอบด้วยคำแนะนำของอาจารย์ คณะกรรมการที่ปรึกษางานวิจัย ซึ่งปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมถูกต้องยิ่งขึ้น โดยแบ่งเนื้อหา และโครงสร้างของแบบสอบถามเป็น 6 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการในปัจจุบัน และระยะเวลาที่รับราชการ

ตอนที่ 2 แบ่งเป็น 2 ส่วน

ส่วนแรกของตอนที่ 2 (2.1) เป็นคำถามทัศนคติของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 รวม 12 ข้อ โดยให้แสดงทัศนคติในลักษณะที่เห็นด้วยหรือไม่ แบ่งระดับและเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบดังนี้

เห็นด้วยอย่างมาก	คะแนนเท่ากับ 4
เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ 3
ไม่แน่ใจ	คะแนนเท่ากับ 2
ไม่เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ 1
ไม่มีความเห็น	คะแนนเท่ากับ 0

ฉะนั้น	คะแนนเท่ากับ 0.00	หมายถึง ไม่มีความเห็น
	คะแนนระหว่าง 0.01-0.99	หมายถึง ไม่เห็นด้วย
	คะแนนระหว่าง 1.00-1.99	หมายถึง ไม่แน่ใจ
	คะแนนระหว่าง 2.00-2.99	หมายถึง เห็นด้วย
	คะแนนมากกว่า 3.00 ขึ้นไป	หมายถึง เห็นด้วยที่สุด

ส่วนที่ 2 ของตอนที่ 2 (2.2) เป็นคำถามคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวม 3 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามทัศนะของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 รวม 16 ข้อ โดยให้ทัศนะในลักษณะที่เห็นด้วยหรือไม่ แบ่งระดับและเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบเช่นเดียวกับส่วนแรกตอนที่ 2 (2.1)

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 รวม 10 ข้อ โดยให้แสดงความคาดหวัง แบ่งระดับและเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบ ดังนี้

คาดหวังได้มาก	คะแนนเท่ากับ 4
คาดหวังพอสมควร	คะแนนเท่ากับ 3
ไม่แน่ใจ	คะแนนเท่ากับ 2
ไม่ค่อยคาดหวัง	คะแนนเท่ากับ 1
ไม่คาดหวังเลย	คะแนนเท่ากับ 0

ฉะนั้น	คะแนนเท่ากับ 0.00	หมายถึง ไม่คาดหวังเลย
	คะแนนระหว่าง 0.01-0.99	หมายถึง ไม่ค่อยคาดหวัง
	คะแนนระหว่าง 1.00-1.99	หมายถึง ไม่แน่ใจ
	คะแนนระหว่าง 2.00-2.99	หมายถึง คาดหวังพอสมควร
	คะแนนมากกว่า 3.00 ขึ้นไป	หมายถึง คาดหวังได้มาก

ตอนที่ 5 เป็นคำถามความคาดหวังของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต่อกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 รวม 9 ข้อ โดยให้แสดงความคาดหวัง แบ่งระดับและเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อใช้เปรียบเทียบเช่นเดียวกับตอนที่ 4

ตอนที่ 6 เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณสมบัติและบทบาทของสมาชิกวุฒิสภาตามที่คณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คาดหวัง

3.5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยก็จะนำข้อมูลมาทำการลงรหัส (Coding) เพื่อทำการเปลี่ยนรูปแบบข้อมูลโดยใช้รหัสแทนข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ก็จะนำข้อมูลมาทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ คือ โปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Science) โดยมีสถิติที่ใช้ทดสอบ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (T-test)